

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 6 Maig 1911

Núm. 6

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIÓ

GRAN BAZAR

de roba feta per Homes i Joves

Especialitat en trajos per nens

Panyeria * Genres de punt

Camiseria * Corbateria * Elastics

Cinturons * Lligues-Cames

Mocadors * Bisuteria * Depo-

sit i venda de vellut de les princi-
pals fàbriques * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Carrers GERONA, 13
PRESÓ, 4 **FIGUERES**

COM CONCEBÍM LA LLUITA POLÍTICA

El bon ciutadà que s' interessa per la cosa pública i intervé en les lluites polítiques, posseix una gran generositat; els egoistes i els viciosos es miren les qüestions del govern am gran indiferència i desdeny.

Es, doncs, un dels mes nobles sentiments el que empeny a l' home a perdre nits en els centres politics i a buscar-se disgustos i malsdecap en els afers de la política. L' amor a l' humanitat, l' amor a si mateix i als seus semblants, inflama la passió política quan aquesta passió es ben pura.

Està, doncs, molt lluny, la política, de ser una lluita de pilleria, d' astúcia ó d' habilitats com molts seriament afirmen. Els partits ó els homes politics que s' valen de l' astúcia en la seva actuació son partits o homes d' espiritualitat aburgada mancada d' aquell sant entusiasme per l' ideal. Ara, parlant d' aixó, se ns acut a la memoria un article escrit de l' Alomar, i sobre l' «habilitisme» politic diu lo següent.

«L' advocatisme, l' oratoria professional, l' argumentació sofistica, l' escenisme, son intrusions ben corrents en la política al us. Contra aquesta política «habilit» dexeume alsar la bandera de la política «lleal»

Y ben certament; la política del poble ha d' esser una lluita de llealtat, de germanor humana, que rebutji tot lo que no enquadri en sentiments elevats i nobles.

Si tots els que prenen part activa, els que influeixen en la vida dels partits populars, obressin amb altesa de mires, sensa desviar la seva acció del camí recte, en les masses populars, entre 'ls homes que aspiren vers un mateix sentit de llibertat i de justícia, no sorgirien les divi-

sions absurdes i desmoralisadores que vejem am tanta freqüencia. L' enveja, l' odi personal, el sentiment de venjansa han d' esser ben allunyats de l' esperit de l' home que trevallera pera el be del poble.

Les mateixes paraules que n *La Vida Austera*, en Pere Coromines, dedica a parlar del comportament de l' home en l' ordre general de l' existencia, podrien ser aplicades al comportament del ciutadà en la seva vida política:

«... Pro tu has portat una existencia sana, el teu cor s' ha nodrit de nobles sentiments, i la teva confiança en la vida ditxosa reflecta en els altres serenitat i repós. Aleshores tu sortirás de casa teva arrocegant com una túnica tots aquets afectes, i els homes i les dones sentirán els teus passos i coneixerán que son passos d'home.»

«La teva patria s' adonará del teu treball perque no t' entretindrás en feines balderes.»

—Si jo faig lo que predico?—continúa el jove dels cabells llargs.—Sincerament vos diré que no (ja veiéu si soc sincer) em pro la meva confessió no destrueix per res les idees per mi expressades, ó que pugui expressar.

—I quin cas farán de les vostres prediques si veuen qu' obreu diferentment.

—Les meves prediques les deuen acceptar pel sol fet de la seva bondat ó rebutjar si no les creuen dignes, prescindint absolutament de la meva personalitat.

—I alló tan sabut de que s'ha de predicar ab l'exemple?—digué el bon botiguer.

—Alló es anacronic, es una aberració. Si el vostre public no es public de jogs de mans, si tan sols es d' un mitjà criteri, examinará les vostres idees i les judicará pel seu valor de lógica, i pel convenciment que li porta. Recordo un autor que comparaba el public ab els malalts. Quant aquets son criatures ó infelissos pobres d'esperit, pera fer-lls pendre una pócima, el metje els hi ha de dir: Mira veus? Jo també en bec. Empró quant topen ab malalts normals, receptant n' hi ha prou.

X.

«JOSAFAT» per Prudenci Bertrana.

Plaume parlar d' aquesta bella narració pel gust de parlar de belles coses aduc que compleixo un deute que tenia concret ab son autor. De la llegida de «Josafat» en servo una tan fonda impressió mai igualada, una fruició tan exquisita que l' agraument mes sincer soma als meus llabis i les mercés mes sentides son donades a n' en Bertrana per haver-lo escrit.

No crec que cap llibre hagi estat devorat en menos temps i mes intensament per mi qu' el «Josafat». La lluita feres-tega entre les forces de la Natura i les creencies está descrita tan cantelludament que l' emoció mes fonda se desvetlla en la meva ànima obligant me a llegir les cent vinticinco pàgines d' una sola tirada i com encisat degui al sendemà reempendre novament la seva llegida.

«Josafat», el personatge principal que constitueix per si sol tota la narració, es un pagés baixat a ciutat desde'l cor de la montanya, d' ànima rústega, home malgrat ell, de caracter intolerant, entregat completament a la rel-ligió, s'ha convertit en un gos de presa del fanatisme. Malgrat la crosta de civilitat aparent qu' arbóra, la seva naturalesa de satir, la seva essencia simiesca, el seu esperit libidinós se desvetlla iniciantse la lluita terrible en el seu enteniment primitiu i feble, torturant-lo enguniosament, retorcent-li totes ses fibres, acaba convertint-lo en un criminal... en un pobre boig.

La descripció de l' ambient sever i misteriós dels entremurs de la rónega esglesia ahont s'hi desenrotlla l' acció, l' espeçor de les muralles hont cap vibració ni murmuri de vida hi traspúa, aquell indret ple d' ombres tétriques que sembla l' fons d' un pou sense sortida, s'ens endinça en el nostre esperit de tal manera qu' un reviu la obra fins a sentir sobre si mateix tot l' aclapament d' aquella celda plena de mortal tristesa hont cap infant ni gosaria a saltironar, ni hi sabria riure».

En Josafat l' home mitg salvatge i fanatitzat, ab ses lluites luxurioses i ab sos temors de Deu, es una veritable joia de la literatura moderna. Les impudiques Fineta i Pepona, i fins l' home del goll, que no d' altre manera debia de ser per barrejar-se ab tants sers informes, empró reals, son d' una justesa tan sóbria, son tan perfectes que talment «Josafat» es l' obra mestre de la narració dramática.

I si jo pogués despertar en un sol llegidor l' ansia de llegir «Josafat» me consideraría ben feliç, doncs tindria en la terra un home agraht, un amic... i l' amistat es tan bella que pot omplir de sol tota una vida.

ALDO.

**L' OBRA DE LA CONJUNCIÓ
REPUBLICANA-SOCIALISTA**

Demanant l' ausili del poble.

Del debat Ferrer n' ha sortit marcat el camí que la Conjunció empren. Aquest camí es, per una part, el de exposar davant del poble, l' obra d' un partit monarquic, am l' exemple de 'ls procesos analisats en el Congrés a la vista de tots els espanyols; per altra part, la minoria republicana socialista va a conseguir que 'l poble espanyol fassi entendre als governants dinastics que vol la reforma i la derogació de les lleis militars per les quines els paisans son judicats separadament del fur civil que deuría ampararlas.

La minoria republicana-socialista sollicita del poble que fassi coneixer al govern l' intens desitj dels ciutadans de que la pau ns sigui pertorbada, que la qüestió del Marroc se resolgui per medis pacífics.

Aquestes demandes, aquestes aspiracions, per lo viu de la seva actualitat, van al davant de les altres que també formula la nostra minoria:

Llei d' Associacions que tregui els privilegis de les colectivitats religioses; supressió del impost de consums; reforma de l' ensenyansa, foment de la riquesa, modificació de l' Hisenda.

D' aquesta campanya, la Conjunció vol treuren també el resultat d' impossibilitar la tornada al poder de 'n Maura i de 'n La Cierva, i demanar la revisió dels procesos de 'n Ferrer, Clemente Garcia, Baró, Malet i Hoyos, quan la llei, reformada, ho fassi possible.

Crida als ciutadans.

El Comitè de la Conjunció republicana-socialista ha publicat un manifest demanant als ciutadans que participin de les seves aspiracions, que 'l diumenge dia 7 se congreguin en les seves localitats i per medi de manifestacions o mitings elevin al govern la demanda d' aquelles reformes. D' aquesta manera, la veu dels nostres representants, al Congrés, tindrà tota l' eficacia possible.

La Junta Municipal de l' Unió Federal Nacionalista de Figueres, ha organitzat un miting que presidirà el nostre estimat Diputat Salvatella. La gran importancia de l' acte, fa esperar que tots els ciutadans d' esperit peritablement lliberal, independents de fanatismes de secta i d' idolatries personals, acudirán a cumplir lo que es un deure de ciutadania: manifestar la seva opinió als governants.

**Sobre les conseqüències
del debat Ferrer.**

La setmana passada en Pere Coromines doná una conferencia en l' Ateneu Gracienc d' U. F. N. R. sobre les conseqüències del debat Ferrer. Encara que d' aixó hagin passat dies, considerém que no tothom lléix les ressenyes d' aquests actes i per aixó en parlem.

En aquesta conferencia, en Coromines exposá proves que no havien sortit encare en el debat del Congrés; i com que nosaltres no som diputats i tenim demunt del nostre cap el codi de Justicia Militar sols direm que les paraules de 'n Coromines tingueren una gran forsa de convenció.

Digué que 'ls lerrouxistes, no havent expulsat del partit als delators, tenien que declarar-se incapacitats pera demanar la realisació de les conseqüències del debat.

«Quan aquí a Barcelona se feien mitings pro-presos, la Comissió va declarar que se retiraria quan parlés l' Emiliá Iglesias. Aixó va complirse en algún miting. Doncs a Madrid hi va haberhi mols diputats, no conservadors ni reaccionaris, sinó del partit lliberal y de la minoria republicana que van creure que per honor del Parlament havien d' alsarse y abandonar el saló quan parlava aquell home».

L' Intervenció d' Europa al Marroch.

Sobre aquesta qüestió que tans disgustos pod portar en les llars de 'ls espanyols,

en Pere Coromines va donar un interesantíssima conferencia en el Centre d' Unió Republicana de Girona.

Va explicar la qüestió en termes claríssims, deduint de les seves observacions que Espanya deu abstenir-se de intervencions armades, les quines, ni amb el servei obligatori podem acceptar. L' única acció armada acceptable, pera defensar els interessos mercantils del Marroch, va dir en Coromines, es la dels exercits colonials de voluntaris.

Aquesta conferencia, fou donada en un centre que fins ara fa poc semblava transigir am els lerrouxistes, pro sembla que 'ls republicans de Girona van encaminats a una selecció que donará per resultat la constitució d' un bon nucle federal nacionalista.

Impresions i Notes

La gazeta de 'n Lerroux, fa també campanya civilista; es una d' aquelles campanyes tan característiques del lerrouxisme, com alló de la *Verdad en marcha*, pera anar mantenint l' exaltació dels feligresos. Aquesta campanya d' ara, seria, no obstant, digna de lloansa, si entre les seves ratlles no s' hi vegés la mala intenció de fer empassar als seus llegidors, qu'ells, els radicals, son mes civilistes i mes enemics que tot-hom de la llei de Jurisdiccions.

En aquesta terra catalana, on fa alguns anys que les sabates de 'n Lerroux fan soroll d' *espuelas* i es encare fresc alló d' *El alma en los labios*, ningú pot creure en el civilisme dels que menen el romanso nomenat radical.

La «Veu de l' Empordá» no vol entrar en discussió am nosaltres; en qüestions de religió. Parlant sincerament hem de manifestar que creiem molt entenmentada la seva conducta. Lo que per ella serien rahons solides i fets indiscutibles, pera nosaltres, empedernits en la incredulitat, serien sofismes i llegendes, i, com ja diguerem en una nota anterior, no'ns entendriem mai. Considerant de mes a mes que amb els seus escrits sols conseguiria donarnos peu pera propagar les nostres irreverencies.

Coincidint am la cita de 'n Cantú publicada per la «Veu de l' Empordá», creiem també nosaltres que'l Cristianisme en aquelles épocas barbres fou un medi de relativa civilisació. Pro d' aixó ja fa mes de quatre dies.

Si llavors l'esperansa en la *ressurrecció de la carn*, en les delícies d' una vida mes enllá del sepulcre, era un medi d' acollatar els esperits barbres a les regles de la vida de la societat humana, avui, aquelles creencies, ademés de lo difícil qu' es conservar-les resulten un obstacle pera la felicitat de l'home. Perque la felicitat l'hem de trovar en la vida i no en la mort. Les religions que'ns parlen de la mort, ens atormenten l'esperit i ens malmeten l'existencia.

S' han constituit les diputacions provincials. Fixant-nos en la de Girona i Barcelona, hem vist, que 'ls regionalistes s' han unit, en la votació de carrechs, am dinastics, i caciquistes de tota llureia. Els regionalistes i els republicans federals nacionalistes podien haver constituit majories catalanistes en la Diputació de Girona i en la de Barcelona; pro els regionalistes troven mes afinitat amb els enemics irreconciliables de Catalunya que am nosaltres. Avants el catalanisme era una qüestió previa; per els regionalistes d' ara, la qüestió previa es combatre als enemics del regim. Si ho declarassin am franquesa no hi hauria res a dir; pro tal com ara tracten d' enganyar al poble, la seva conducta es fa repugnant.

La setmana d' ópera al Teatre.

L' ópera per Sta. Creu á Figueres ha esdevingut tradició; es com una faisó d' anti-quaresma ahont l' abstinencia se veu postergada per una gula d' armonies i cantabils ab perill d' indigestió artística; es com una mena de florida primaverenca en la nostra vida social. Unes fires de Santa Creu sense ópera semblarien una festa major sense pollastre ni arrós. Per aixó, i sols per aixó, el teatre s' ha trobat forsa plé, durant els cing dies d' ópera, d' aquell bon public que no s' en recordarà fins l' any vinent per les fires de Santa Creu de qu' existeixi música i cant, d' aquell bon públic tant amant de lo bell a jutjar per la seva *pose* seriosa durant les representacions d' ópera, empró quines aficions anyals no 'l fan anar al Liceo ó al Palau de la Música Catalana quant va á Barcelona, ni li fan sentir la necessitat d' organitzar una modesta societat de concerts.

Qualsevulga que vejés aquets dies el teatre Principal radiant de llum i de dones ataviades ab elegants vestimentes, curulles les llotjes d' hermoses damiseles enjoiades ab flors i pedrería, i quant mes tard tornés a veure el nostre mateix teatre en un concert de música de cambra ab qu' ens obsequia algún virtuos de tard en tard, quina decepció patiria.

Empró no volguém passar per sentimentals; encara debém benehir la tradició, la moda, la costum ó lo que sigui, que fa anar el nostre bon public al teatre a fruitar coses belles, anc que no sigui mes qu' un cop l' any.

Quedém doncs qu' el teatre ha estat plé de gent qu' ha anat cing nits seguides a sentir *opera*.

Com totes les companyies similars de cada any, la que dirigeix el mestre Bosch, es fluixeta. Apart algun dels principals protagonistes, ab els demés components es impossible entussiasmars-hi.

Ab la *Sonámbula* férem la coneixensa de la soprano lleugera Sreta. Mercé Llopart, bella fembra que posseeix una exquisita veu. Tant en l' obra de Bellini, com en el *Barbieri* conqueri forts i justos aplaudiments.

El tenor Sr. Vallvé debutá ab l' *Africana*, quina obra en conjunt fou de les mes reixides per tota la companyia. El Sr. Vallvé, que prenía part per primera vegada en una representació pública, féu gala de possehir una veu potenta i d' excelent calitat. No duptem en augurar-li un excelent pervindre si no oblida l' estudi i la fe l' encoratja com fins avui.

Dels demés: la soprano María Darnis, el baix Sr. Vallhonestá, el baritono senyor Ortego i el mestre Bosch meresqueren els aplaudiments ab qu' el public premiá llurs esforços.

Per termenar, quatre mots a la empresa: confiabem en el bon gust i el talent artistic del actual empresari per veure presentades les obres ab decoracions apropiades, qu' ens fessin esborrar el recort de *Flor de un dia*. Debem confesar la nostra desil-lusió.

ALDO.

Al engrós.

Fe d' errors de la ressenya de la sessió del Ajuntament, publicada en nostre nombre 5.

1.er Allí hont deia que l' Ajuntament havia acordat accedir a donar una subvenció de 250 pesetas al Sport-Club-Empordanés, devía dir sencillament, que había acordat *no* accedirhi. El cambi d' adverbí te molta importancia, com se pot veure.

2.on Allí hont deia que l' Ajuntament deixaria 25.000 pesetas al Sr. Coldecarrera, devía dir que aqueix senyor les deixaria al Ajuntament.

Tampoc es petita aquesta *çveritat*?

3.er Els caixistes en cometeren un, que podia portar funestes conseqüències en el si de las familias regidorils. El simple cambi d' una vocal, ens feu fer una afirmació molt perillosa, i negativa de la fredor dels nostres concellers. Poden restar tranquiles les senyores regidores. Havía de dir *s'acorda*.

Sessió del Ajuntament del 1.er de Maig de 1911.

Ocupa la presidencia el senyor Carbona, assistint-hi els regidors Srs. Antich, Puig, Rovira, Moncanut, Roig, Teixidor (Joan), Pairachs, Verdaguer, Vilanova i Cortada.

Aprovada l' acta de la sessió anterior.

Se dona compte de una comunicació del Director de la Compañía del ferrocarril de M. Z. A. accedint a establir trens especials per les fires passades.

S' aproven uns comptes, i se concedeix permis a D. Joan Varela pera posar una vela en la casa n.º 5 del carrer de Peralada; a D. Joan Llandric pera construir una sera en la casa n.º 7 de la Pujada al Garrigal; a D. Pere Codina pera posar un balcó en la fatxada de la casa n.º 26 del carrer del Colegi, i passa a estudi de la comissió una instancia de D.ª Enriqueta Bofill, relativa a la construcció d' una paret.

Se desestima una proposició d' uns carnicers, que demanava rebaixa de drets d' escorxador dels braus de la corrida del día 3.

A proposta del Sr. Carbona s'acorda que 'ls escrivents de plantilla fassin el treball relatiu a les cedules personals. S' autorisa al Alcalde pera firmar l' escritura del contracte d' iluminació eléctrica, adjudicat al Sr. Pagés.

Manifesta el senyor Carbona que creu arribada l' hora de fer quelcom per obtenir la desaparició del Presiri, pera lo qual, diu, el nostre diputat Sr. Salvatella, te anunciada pel primer día que s' obrin les Corts una interpelació al govern. Nosaltres—continúa el Sr. Carbona—hem de moure l' opinió pera que s' interessi i aposi les gestions dels nostres representants i an aquest fi proposa se convoqui una reunió magna de personalitats i presidents d' entitats de la comarca, de la qual podria sortir-ne una comissió que treballés constantment fins haver obtingut la total desaparició del Presiri. El Sr. Verdaguer dona les gracies al Sr. Carbona per les gestions fetes y per haver interpretat els sentiments de tots els regidors.

El Sr. Moncanut reproduceix una proposició ja presentada temps enrera de que 'ls vigilants del resguart, enlloc d' estar en un punt determinat, estiguin en constant moviment. El Sr. Carbona no creu práctica la proposta per varis motius qu' exposa. S' entaula un curt debat sobre aquesta qüestió, en el qu' intervenen els Srs. Cortada, Teixidó, Moncanut i President, acordantse per fi que l' Alcalde se posi d' acort ab els quefes del resguart pera portar a la práctica lo que sigui factible de la proposició Moncanut.

A proposta del Sr. Roig, s'acorda fer gestions per la instalació á Figueres d' una estació telefónica, que comuniqui amb les demés poblacions que tenen establert aquest servey.

A Figueres també 'n passen.

Era un bon cafeter, ben popular en temps del nostres pares. Davant del seu café hi tenia botiga un corder que s' entretenia pegant á la seva dona. Naturalment, aquells entreteniments no eren del gust complet de la pobre espòsa que'n

protestava ab crits i paraules grosses, ocasionant cada escandol que baldaba.

En un de tants escandols hi anà el bon cafeter a enterarse de lo que passaba i al tornar de càl corder uns parroquians castellans preguntaren:

—*Que ha pasado, en la vecindad? Que és, tanto barullo?*

—*Nada*—respongué el bon cafeter—*ha pasado que, un cordero ha pegado a su mujer.*

FOOT-BALL.

Acabat el Campionat d'Espanya de Foot ball del qual donarem els resultats tècnichs en el nombre anterior i coneguts de tots els *sportmen* qu'hagin llegit la premsa diària, els incidents que'l malograren, deguts a la informalitat i falta de energia dels directors de la «F. E. de C. de F-B.», senyalarém els dos defectes qu'al nostre entendre son els principals en la organització d'aquet torneig.

El 1.er defecte, es el fer anar tant gran nombre de *teams* en una mateixa població. La part econòmica se n'ha de trobar fortament ressentida. Fent disputar les eliminatories en poblacions ben buscades per evitar viatjes llargs, i la final a Bilbao, s'hagueren guanyat mes diners, gastantne menys. Aquet es el sistema adoptat per tot arreu menys aquí.

Aquet defecte porta com a conseqüència el tenir de fer jugar els partits en un període de temps excessivament breu, qu'ocasiona un excés d'entrenament inevitable pera els *teams* qu'arriben a la final, en perjudici de la regularitat del *match*.

El 2.on defecte, es el canviar la combinació dels partits anunciats quant un *team* deixa de presentarse, donchs aixís s'agafa per sorpresa als diferents *teams* qu'han de jugar amb qui menys se pensaven. Per tot arreu quant un *team* no's presenta se don partit guanyat an el qu'havia de lluitar amb el no presentat.

Ademés d'aquets dos defectes capitals hi hagué evidentes infraccions dels reglaments que per no esser degudament castigades, motivaren la retirada de alguns *teams*, entr'ells el «San Se bastián» i el «Barcelona». Aquet ultim sobre tot, conta ab gran nombre de partidaris que'l consideren com el *team* més fort d'Espanya. Ha vingut a apoiar aquesta casi universal opinió, la brillant defensa qu'oposá als excelents «New Cruzaders» de Londres els dies 20 i 23, no sucumbint que per 3 *goals* a 1 i 2 a 0.

El match d'ahir.

Ahir, en el camp de Sports del «Sport Club Empordanés», se jugá un partit de Foot-ball entre el 1.er *team* de l'avans dita societat i el *team* d' oficials de la 5.ª escuadra de creuers anglesos que maniobren amb els acorassats de la flota atlàntica, que s'trova anclada en el golf de Rosas.

Els *teams* estaven aixís formats: «Mariners anglesos».—Banks—Risic, Horton—Kershaw, Norman, Phillips—O'Connor, Stephens, Drew, Livingstone, Palmes.

«S. C. E.»—Llogaya—Jordá, Giralt—Q. Badosa, Moreno, Botey—Viñas, Biada, C. Badosa, Sunyer, Jué.

Toca sortir als anglesos, contra vent i pendent, siguent dominats durant tota la primera mitja part, al final de la qual la ventajta es pera el «S. C. E.» per 1 *goal* a 0, entrat per En Biada.

Durant la segona mitja part, els que dominen son els anglesos, que are tenen el vent a favor, entrant dos *goals*, en pocs moments, al comensar En Drew y N' Stephens. El «S. C. E.» fa dos pe-

tites incursións al camp enemic, que no obtenen cap resultat. En Livingstone entra un altre *goal* i N' Horton, qu' are juga de mitj, n' entra un altre, acabant el partit amb la victoria dels anglesos per 4 *goals* a 1.

El *team* dels anglesos es superior al del «S. C. E.» essent excel·lents els jugadors Drew Norman i Stephens. Del S. C. E. jugaren bé En Llogaya, En Jordá, Els Badosas, En Giralt i En Biada.

Per la nit l' apat de costum, amb l'alegría idem.

TRICEPS.

DEL COMERERS

«De Santa Creu»

Qui mes qui menys en aquesta diada, tothom vol anar mudat i net de cara; per aixó en vigílies de la Fira vos entrabancareu sempre ab pintors, paletes, fusters, i ventalles noves ó restaurades.

Tothom treu la pols dels aparadors pera colcarhi lo milloret de casa.

Tot es feina, tot es trasvals, i a corre cuita s' ha d'anar a cercar al lampista per qu'el gas no vol cremar.... o be a cal Richard Imbert o a can Badó Alegri—segons la marca—per una pera de filament metàlic, que la vella ja no fa claror.... En una paraula, el mateix ramament que per habillarse i sortir a escena hi há en «El Bateig de la Masía», drama en catorze actes i molts quadros, degut a la ploma d'un aventatjat dependent del Jutjat.

Arriva, doncs, la inauguración de la feria, i ab música o sense, els vehins i els forasters se llensen al carrer desitjosos de donar menjar als ulls; i ara s'aturen a can Viñas pera veurer com *sin trampa ni cartón*, als ulls de tothom se fá l' exquisida xocolata que tanta anomenada ha agafat; i seguidament se paren en dos aparadors que, sortint del un al altre, vos deixen mudats de peus; o sia, a can Joan Bosch, qu'exposa un elegant assortit en Sabateria de moda, i a can Torrentó (successor Marqueses) ab uns jocs de mitjons, mitjes calades i lligacames... que vos deixen embadalit... Doneu un pas mes, i en l'aparador de l'Alegri s'hi ovira un llibre de «comptes corrents» indispensable a tota casa de comers y del que ja n'estant bent provehits el Banc d'Espanya, Credit Lyonnais &c. Diguent qu'es una creació patentada en totes les Nacions, ja es dit tot.

Al arribar a can Matas Hortal, la gent fá una exclamació i mols elogis d'unes nines-maniquis havillades tan graciosament que demostraven el bon gust i la paciència de qui les havia vestides. Passem després a can Socias, i dintre l'asortida varietat, no podem menys que admirar una collecció de *refajos* pistonuts. Ja sabem que aquet senyor en aixó de saber escullir aquestes pessets hi tenia la má trencada.

Galantment invitats, també visitarem el nou establiment de Sastreria del nostre amic en Narcís Font decorat ab molt de gust. Els trajos d' home i dona exposats, son demostració palpable del bon tall que l'acredita.

A can Massot, ja se sab, son gent de gust i els seus aparadors a mes de les continues novetats i calitat de género, son sempre guarnits ab *chie*.

Al arribar aquí, la gernació s' esparceig cap á les Quincallerias y Merceries d' en Sennarti, Pi, Pau Agullé, Navarra, Majó, pera enxalivar i pensar si la mare 'ls hi deixará comprar aquella cinta pel cos, ó aquell passadó cisellat, ó bé aquell chal tan hermós...

L' enveja de nostres joves *damiseles* augmentava al pararse enfront la Joyeria d' en Casals i carbonell.

En la botiga del nostre Campá, hi havia una varietat de roba de blanc, tant pulida i acabada, que l' hi prometém recomenarho á n' els nostres redactors per casar.

En Balaguero continua esmerantse en sa especialitat ab roba per senyores; alta Novetat.

També s' lluiren donant un tó agradable á les innovacions de llurs establiments el simpatic Martí Canadell, i en Joaquim Joan, abdós mestres en el art de *calçar* peus.

De can Puig París podriem dirne moltes coses; els aparadors d' aquets magatzems son una continuada exposició de la varietat en géneros a qu' s' dedica aquesta important casa.

Pera demostrarho, copiarém una anécdota agafada al vol.

«A can Puig y París, hi entreu per el carrer de la Presó despues de sortir de can Bareda, al despedirvos passeu per l'altre porta, entreu al transvaal, y quedaréu com sortint de la capsa»

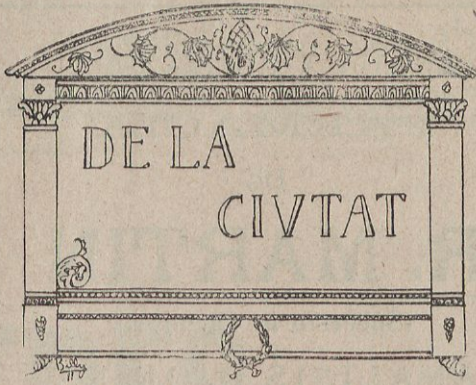
Dels aparadors mes *positius* doném un cop d'ull á can Bori, Mas (Sucesor Juncosa) La Cubana y La Palma, que com sempre i en ses respectives especialitats donen senyal dels bons paladars de la terra.

També la rellotjeria Soler mostrá els seus objectes d'optica i art, arrodonint l'especte que de sí dona la varietat de relotjes i lleontines.

Y, fins l'Abdón, l'herbolari, al veurers les fires al cim, ha canviat la requincalla d'aquell infeliç pacient que té en l'aparador; anunciant de passada el malte Kneip, beguda que fa la *pols* a

n'el café.

Aprofitant la diada s'inaugurá en punt tan centric com es la Rambla, un establiment dedicat al ram de sombrerería i sos derivats, mostrant una escullida existencia en aquets genres. Porta per nom «La Invencible.» Llástime de nom. Y pera finalissar, no podem deixar de recó una cosa tan séria y essencial en nostre país, com son les máquines d'agricultura, recomanant les exposades en els magatzems d'en J. Fajol, representant de les millors cases del ram. Cal doncs que 'ls bons agricultors no deixin de visitarles.

Ensopiment.

Sigui perque l'apatia de la nostra ciutat s'encomani als nostres obrers, sigui perque, aquestos, de festes ja'n tenen prou am les que fan am l'escusa del calendari catolic, lo cert es que aquest any, com els altres, ha passat desaperebuda l'hermosa Festa del 1.er de Maig.

Com única senyal, sols vegerem penja-relles en els balcones de cá la Vila, en els del Centre d' U. F., N. R. i en els del piset dels lerrouxistes.

Menos mal.

La circumstancia lamentable de no haver tingut festes públiques en les fires d'aquest any, ens ha proporcionat una ventajta, ja que no d'ordre economic, d'ordre estetic. Aquest any hem tingut la sort de no veure aquell penjam penjam de llustrines i coloraines qu'enlletjen la Rambla i els carrers, convertint la nostra ciutat en un poblet d'aquells que tan be ridiculisa en Rusiñol.

Banquet al Sr. Salvatella.

Com ja deiem en nostre anterior edició aquest acte de simpatía al nostre simpatic diputat, encara que organísat per EMPORDA FEDERAL, no tindrà caracter exclusivista. Poden adherirshi tots els molts admiradors que conta el Senyor Salvatella.

Tindrà lloc dilluns, dia 8, á lse 8 de la vetlla á la Fonda del Comerç.

Les contrassenyes es venen al preu de sis pessetes a la nostra Redacció (Centre Federal), i a casa en Canet.

Rectificació.

Aixís com habiem anunciat per el dia 6 l'arribada del nostre Diputat Sr. Salvatella, serà definitivament el dia 7; puig tant els dies 5 com 6, deures professionals, com son dugues vistes en el Suprém, el retenen a Madrid.

Si no hi ha res de nou, l'arribada tindrà lloc demá, en l'expres de les 13.

Mes presitaris?

A l' entrar el Ministre de Gracia y Justicia al últim consell celebrat, digué als periodistes, que si hi havia temps parlaria de la manera de portar cap a Espanya els presitaris que encare resten á Ceuta.

A la sortida, va explicar les dificultats ab que topa pera poder colocalos en els presiris de la Peninsula, pero que, en sa majoria, serien portats al Presiri de Figueres.

¡¡Figuerencs!! ¡¡Empordanesos!! ¡¡Cataláns!! no ha pas arribat l'hora de demostrar fins hont arriba nostra paciència?

Recordemnos que 'ns estant engançant, que varen posarlo ab caracter d'interi, y que lo qu' es vá fent es tot lo contrari de lo promés. Per lo tant tota actitud es justificada.

Y vosaltres germans del Rosselló que feu devant d' aquet perill?

No existeix.

Hem llegit en mes d' un periodic, que un Jutjat Militar de Madrid, processaria á un advocat de nostra Ciutat anomenat

Ricart Laguardia per injuries al exercit durant la desfilada de la Jura.

Podém assegurar que aquí ningú coneix á n' aquet senyor y que á Figueres no existeix cap advocat qu' aixís s' anomeni.

Teatre Municipal.

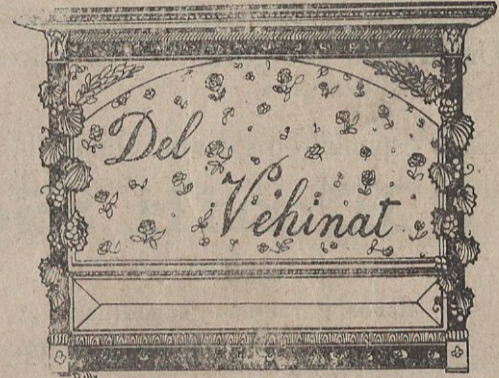
El proper dijous, dia 11 ab el drama de Sardou «Fedora» debutará una companyia comic-dramática, castellana dirigida per D. Francisco Comes, i en la que hi figura la notable primera actriu Srta. A. Adamuz. Obrirá abono de 6 funcions, representant lo bo i millor del repertori modern,

Al «estaro».

La policia que baix les ordres del Inspector senyor Torrejón ajudat per els seus agents, y ab la cooperació del Delegat Senyor Mas, han anat *endresant* per uns quants dies, a varis subjectes de no molt bons antecedents, anomenats:

Joan Santos, Josep Correus, Francisco Vega, Manuel Gomez, Josep Ramón, Enric Marañé, de Barcelona; Lluc Sacristán, Rafel Monserrat, Joan Gomez, de Valencia; Juli Martinez, de Murcia; Francisco Gomez, de Cullera; Enric Peralta, de Savadell; Ferrand Furcaola, de Burgos; Josep Balaguer, de Cartagena; Angel Gil, de Zaragoza; i el ja conegut Albert Prats, d'Olot.

Pera quant els *reembarquin* els hi desistjem bon cam.i

Policia

Desde la vigilia de la Fira, que arribaren, constantment han recorregut nostres carrers cinc paretles de guardes de seguretats comanats per un sargent, que, ab combinació ab la nostra policia, han fet que no succehissin els robos escandalosos i esbotzament de pisos d'altres anys.

Pèrdua.

Creguin que la sentim per tractarse d' un volgut company de Redacció. Pot ser torni, però ho veyém dificil. Ha sigut tal la fatlera que li ha despertat aquesta mena de vá i vé, dels caballets qu' els amos d' aquet tinglado s' han vist en la impossibilitat de desensellarlo d' un dels tocinos.

De tots modos ens han promés que procurarán, en un moment de distracció, ferlo baixar, i facturarlo desde Lleida cap aquí.

Esquadra inglesa.

Ha visitat el port de Roses l' esquadra inglesa que segons sembla ja ha sortit en direcció cap á Barcelona.

Com de costum l' oficialitat a vingut a visitar nos y aprofitant la diada hanaren als *Togos*, l' Almirall regalá unes monedes d' or a un matador que l' hi brindá un brau.

Aquesta clase d' *inglesos* ja son mes tractables...

A pagar les cédulas.

Desde 'l primer d' aquest mes ha comensat el despaig de cédulas, que durará fins al 30 de Juny.

Gitana impertinenta.

El Presiri a més de portarnos altres malures, ens ha dut també una colla de families que ningú sab com, ni de que vihuen, i entre aquestes una gitana de certa edat que molt sovint fa via cap a l'Estació, i ab l'escusa de vendre unes paneretes, pidola i molesta a tothom.

No podria la policia lliurar d'aquesta *llagasta* als passatgers?

JABÓN-CATALONIA

¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES

JUAN BOSCH, Figueras

Calle Concepción, 8 y 10

Plaza Constitución, 16

MARCAS REGISTRADAS *** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA

Jaume Navarra

Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERAS

Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Juguets de totas menas

RICART IMBERT

Representant de la LÁMPARA Z.

Preu 2 ptes.

Cicles Sanromá

Eafins Brampton

MAQUINARIA

y Material eléctric.

DROGUERÍA

Antonio Gimenez

Artículos para la Fotografía

ANTIGA Y ACREDITADA

FARMACIA

DE

R. MARTIN

(Sucesor de Deuloféu)

ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ

DE

J. GUILLAMET

Mineral Cok y vegetal

CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS

Servey á domicili

Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

Sociedad Anónima CRÓS

ABONOS QUÍMICOS

CARLOS REIG

Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS

Azufres, Sulfatos y semillas de selección imejorable.

Fábrica de Chocolates de

PEDRO VIÑAS

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.

Diposit de coronas mortuorias.

Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería

Emili Senmartí

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3

Banos, Parayguas y sombrillas Perfumería del Pais y Extranjera

Casa especial en novetats pera modistes.

PARA

PAPELES PINTADOS
CUADROS Y BATERÍA DE COCINA
EN LA FERRETERÍA

DE

A. COSTA FERRÁN

Calle Nueva, núm. 3, FIGUERAS

J. Fonolleda Serra

Barcelona

TRANSPORTS

DE

BENET DEUSEDAS

PALAU, 14, (Rambla) FIGUERAS

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT

— Preu fixo en xifres conegudas —

IMPREMPTA

JOSEPH TRAYTER

Cervantes, 13, FIGUERAS

PERFECCIÓ Y ECONOMÍA EN IMPRESOS ECONÓMICOS Y DE LUXO

Especialitat en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York

¡Agricultors i demás personas aficionadas en maquinaria!
Passeu á veure nostres máquinas (fent comparacions ab totas las altres) i demaneu Catalacs.

Exposició i venta tots els mercats i dias de fira,

J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERAS.

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL

CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS

Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.

NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA

— PREUS REDUITS —

Grandes Almacenes

DE

Jaime Matas Hortal

Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras

Grandes surtidos de novedades para señora

EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.

Echarpes gran fantasia

Tules seda bordados para trages y para blusas

Especialidad en artículos para lutos.

— PRECIO FIJO —

COLMADO COMESTIBLES

INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS

LA CUBANA

Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.

Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.

NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS

PASTELERÍA CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET

CASA FUNDADA EN 1795

FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES

de **Carlos Alegret**

Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Llibrería-Periódics

Francisco Canet

Pujada al Castell FIGUERES

“Daisy”

Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos. pues basta una sola carga para toda la temporada.

Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'25

Carga de recambio. 0'75

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN

Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauea, 1, Figueras.

Col-legi **RAMIS**

Carrer del Forn, nombre 1, primer pis

Primera ensenyansa, elemental i superior, en seccions graduades. Classes especials pera senyorettes i pera joves, de 11 á 12 dematí, i de 5 á 9 de la tarde (ensenyansa de comptes, lectura, millora de lletra i de redacció). Clases de Francés i de Teneduría de Llibres.

Espay reservat per anunci de la Gran Farmacia y Laboratori de MIQUEL VIDAL, antes de J. MONCANUT, Carrer Presó, (Cantonada Ingeniers), FIGUERES.